

value content of general cultural, psychological and pedagogical and special subjects, the modern and traditional models of education and upbringing, which remains very relevant road maps to quality of Ukrainian pedagogical education. While analyzing many thoughts and opinions of native and foreign specialists, the author comes to the conclusion about the necessity of situational combination on the lesson of modern and traditional ways of a teaching subject.

Keywords: modern and traditional methods of teaching; grammar-translational method of teaching; communicative method; multimedia study; distance study; computer study; development of a child.

References

- Bekh, P. O. (1996). *Konceptsiia vykladannia inozemnykh mov v Ukraini* [Conception of teaching foreign languages in Ukraine]. *Inozemni movy*, 2, 3-8 [in Ukrainian].
- Boumová, V. (2008) *Traditional vs. Modern Teaching Methods: Advantages and Disadvantages of Each*. Master's Diploma Thesis. Sofia.
- Broughton, G. (1994). *Teaching English as a Foreign Language*. London: Routledge.
- Gaponova, S. V. (1998). *Suchasni metody vykladannia inozemnykh mov za rubezhem* [Modern methods of teaching foreign languages abroad]. *Inozemni movy*, 1, 24-31 [in Ukrainian].
- Hadfield, J. & Hadfield, Ch. (2003). *Oxford Basics: Simple Speaking Activities*. Shanghai: Oxford University Press.
- Scrivener, J. (2005). *Learning Teaching*. Oxford: Macmillan.
- Wallace, M. (1991). *Training Foreign Language Teachers: A Reflective Approach (Cambridge Teacher Training and Development)*. Glasgow: Cambridge University Press.
- White, R. (1988). *The ELT Curriculum*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd
- Одержано 30.03.2019 р.
-

УДК: 371.13.036=111

DOI: 10.33989/2226-4051.2019.20.171678

Оксана Рудич, м. Полтава

ORCID: 0000-0001-9203-7262

ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ЯК ЗАСОБУ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Статтю присвячено пошуку нових ефективних методів навчання англійської мови за допомогою використання сучасних джерел набуття інформації. Розглядаються особливості практичного використання мережі Інтернет у процесі навчання англійської мови. Наведено класифікацію та окреслено специфіку опрацювання мультфільмів, неігрового кіно, пісенного матеріалу як засобів ефективного навчання англійської мови на різних етапах її вивчення. Стаття містить посилання на доступні, безкоштовні джерела.

Ключові слова: сучасні технології; навчання англійської мови; документальний фільм; анімаційний фільм; мережа Інтернет.

© О. Рудич, 2019

Постановка проблеми. Використання сучасних інформаційних джерел є базовою передумовою успішної педагогічної діяльності. Вчитель має бути добре обізнаним із наявним контентом та ефективними методами його використання задля подальшого професійного розвитку, володіти інформацією про інтереси учнівської аудиторії з метою добору матеріалу для опрацювання, сприяти формуванню естетичної культури та громадянської позиції вихованців. Найбільш популярною інформаційною мережею наразі є Інтернет, де значну частку контенту презентовано англійською мовою, тому дослідження методичного потенціалу використання мережі в контексті вивчення англійської мови є актуальною науковою проблемою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням пошуків ефективних технологій навчання іноземної мови з урахуванням сучасних джерел набуття інформації плідно займалися методологи та лінгвісти: Л. Андрейко, Т. Артеменко, Е. Берн, О. Бігіч, І. Бім, О. Богданова, М. Вайсбурд, А. Ветохов, Н. Гальськова, В. Гатальська, Л. Джин, Ю. Душеїна, В. Дьяченко, Л. Зєня, І. Зимня, В. Копилова, Н. Коряковцева, З. Нікітенко, С. Ніколаєва, Н. Петрушкова, Є. Полат, М. Редклей, Т. Сахарова, П. Сисоєв, М. Сітцева та ін. У наукових працях окреслювалися такі аспекти, як: вивчення мови з метою залучення до культури англомовного соціуму, збагачення лексичного запасу, презентації граматичних явищ, поліпшення вимови, використання педагогічного потенціалу автентичних матеріалів, які можна знайти в мережі Інтернет.

Робота із сучасними інформаційними джерелами є базовою передумовою формування професійної компетенції педагога. Отже, **метою статті** є окреслення особливостей практичного використання мережі Інтернет у процесі вивчення англійської мови задля стимуляції інтересу до подальшого саморозвитку, самовдосконалення та самостійного вивчення мови.

Виклад основного матеріалу. На початковому етапі вивчення англійської мови корисним є застосування пісенного англомовного контенту ресурсів, як-от: «YouTube», «Music & English», «SoundCloud», «Deezer», «Spotify», «Zvooq», – де можна обрати пісні відповідно до уподобань аудиторії та рівня

володіння мовою. Інтернет уможливорює добір і слухання різних версій одного твору (що репрезентують лексичний матеріал із різною швидкістю, різними акцентами тощо). Можна знайти лірику до твору та аудіосупровід для виконання караоке.

У нагоді стануть сучасні анімаційні роботи. Вони допоможуть збагатити соціокультурний компонент, бути ефективним засобом розумового, художнього, морального виховання. Сучасні анімаційні твори поділяють на мальоване кіно; лялькову мультиплікацію; комп'ютерну анімацію, що втілює можливості інтеграції 2D та 3D простору (Асенин, 1986, с. 43). Дедалі частіше ці види синтезуються, з'являються роботи, які суттєво відрізняються від класичної анімації, використовуються прийоми тривалого панорамування та «наїзду камери», технічні новації дозволяють відображати найтонші мімічні та звукові характеристики художніх образів. Сучасна анімація вирізняється реалістичністю та антропоморфністю, що дозволяє створювати змістовні роботи. Проблематика анімаційного кіно значно «подорослішала», аудиторія не обмежується лише дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. О. Бігіч (2012) наголошує: «...мультфільм є засобом навчання іноземної мови не лише молодших школярів. Учні основної та старшої школи (молодші й старші підлітки) теж із задоволенням дивляться мультфільми» (2012).

Є попит на динамічні, символічні роботи, що відображають реалії взаємодії людей і довкілля (стосунки з однолітками, батьками, взаємодія з тваринами, екологічні питання тощо), апелюють до психоемоційної сфери, залишають простір для фантазування та спонукають до роздумів. Так, авторська робота К. Козелоза «Zero» розповідає про брак толерантності в суспільстві, робота К. Тауелл «The little girl who was forgotten» порушує питання дефіциту батьківської уваги, мультфільм Кілана О'Рурка «Fly boy» пропагує цілеспрямованість, оптимізм і доброту.

Стосовно художньої цінності матеріалу М. Сітцева (2014, с. 158) пише: «Мультиплікація, будучи сучасним провідним екранним медіа для дітей, по суті формує смак і культуру наймолодшої глядацької аудиторії».

Використання мережі Інтернет у ході заняття дозволяє залучити аудиторію до вибору матеріалів для опрацювання. Для

роботи з більш дорослою аудиторією можна послуговуватися документальними фільмами.

Неігрове фільмування сьогодні стрімко набуває актуальності через поміркований бюджет, якісний розвиток і доступність технологій. А. Бартон наводить кілька найбільш популярних форм неігрового кіно: Poetic – поетичне (ліричне, побудоване на асоціаціях); Expository – експозитивне (хронологічне відбиття подій біографії тощо); Observational – оглядове (спонтанне фільмування, спостереження); Participatory – з ефектом присутності (виклад подій від імені учасника); Reflexive – зворотне (оповідається про почуття й відчуття, аналіз подій); Performative – показове (розповідь від першої особи) (<http://alexburtonjournal.blogspot.com/2007/11/documentary-form.html>).

Із документальним кіно можна безкоштовно ознайомитися (подивитися в режимі on-line) на кількох доступних сайтах: «Top Documentary», «Documentary Heaven», «Documentary Storm», «Documentary Addict». Матеріали можна обирати із запропонованих категорій («Art», «Science and technology», «Nature», «Society», «Celebrity», «Biography», «Medicine», «History», «Environment», «Psychology», «Philosophy», «Mass Media», «Religion», «Mystery», «Crime», «Drugs» та ін.), орієнтуючись на рейтингову оцінку фільму.

Варто враховувати, що:

1. Документальний матеріал може бути надзвичайно інформативним, сприяти формуванню соціокультурної компетенції (наприклад, робота Х. Вілліямса «Royal Babylon» ознайомить із реаліями сучасної монархії, звичаями, традиціями та суспільно-політичними проблемами Британії).

2. Неігрове кіно дозволяє інтегрувати вивчення англійської мови з вивченням будь-якого предмета (наприклад, із вивченням фізики, як робота Р. Ута «Master of Lightning», де йдеться про життя Н. Тесли, або ботаніки – «In the minds of Plant» Ж. Мітча, який розповідає про взаємодію рослини й довкілля).

3. Уможливорює використання автентичного матеріалу, насиченого ідіоматичними, сленговими одиницями.

4. Забезпечує добір матеріалів, які найбільш повно відповідають інтересам аудиторії. На думку сучасних філологів Т. Рябухи

та Н. Гостіщевої (2013, с. 19): «Якщо слухач відчуває зацікавленість у прослуховуванні тексту, це веде до максимальної мобілізації його психічного потенціалу: загострюється слух, акцентуалізується увага, збільшується інтенсивність когнітивних процесів».

5. Сприяє вихованню особистості відповідно до загальнолюдських моральних цінностей (як робота Дж. Галло та Л. Домінгеса «Akutsu», де йдеться про побут племені індіанців, яке опинилося на межі виживання, або фільм Н. Клементса «Detox or die» про реалії життя наркозалежних людей).

Неігрове сучасне кіно можна з успіхом використати в ході аудіювання. За потреби аудіювання на занятті займає до 40-50% часу. Воно буває безпосереднім (сприйняття лекцій із теоретичних курсів іноземної мови, спілкування на практичних заняттях) і опосередкованим (слухання радіо- і телепередач, аудіо- і відеотекстів) (Рябуха, 2013, с. 18). Доречно дібрати документальні відеоматеріали, які відображають діалекти англійської мови, різняться за чіткістю артикуляції.

Документальні матеріали за тривалістю поділяються на так звані «Short» (4-10 хвилин) та багатогодинні (які можна переглядати поступово). Варто зважити на такі моменти: мета, предмет, орієнтовна вікова аудиторія, час на перегляд, необхідне обладнання та матеріали. Не завжди документальний фільм доцільно переглядати повторно, оскільки це негативно відбивається на ентузіазмі аудиторії. Можна використовувати різноманітні роздаткові матеріали, аби в ході перегляду зазначати дати, імена, співставляти події тощо. Близько 20 хвилин активного перегляду дозволяють адаптуватися до нової мовної реальності, перегляд відео протягом лише кількох хвилин є менш ефективним. Перегляд має передбачати деталізацію побаченого, обговорення окремих моментів, обмін альтернативними точками зору. Ефективним є виконання індивідуальних і самостійних завдань (вигадати продовження, переказати від імені героя, змінити обставини, героїв або події, намалювати ілюстрації тощо).

Сучасні доступні гаджети (телефони, планшети) стануть у нагоді в процесі виконання завдань і створення власних документальних матеріалів.

Для роботи з більш дорослою аудиторією корисно використовувати сайти новин («BBC», «CNN»), які відбивають

актуальну інформацію та відображають глобальні культурно-політичні світові тренди, уможливають подальше опрацювання в дискусійній формі.

Саме в мережі Інтернет можна знайти та скористатись творами англomовних письменників і поетів (у процесі самостійного або групового вивчення англійської мови) на ресурсах «Childrenlibrary.org», «Buzzle.com», «The New York Public Library», «Open Library», «Manybooks».

Мережа Інтернет є ефективним засобом вивчення мови у процесі подальшої професійної освіти, адже дозволяє скористатися спеціальними словниками та підручниками, насиченими професійно-орієнтованою лексикою, або доступними ресурсами, де можна придбати таку літературу («English bookstores», «Amazon»).

Доречно скористатися професійними блогами, бо вони більш доступні порівняно з професійно-орієнтованими періодичними виданнями (наприклад, інтернет-ресурси «StumbleUpon» і «Feedly»). Добираючи матеріал для читання, варто звернути увагу на анотації та відгуки. За допомогою ресурсу «Feedly» можна створювати власну базу цікавих професійних матеріалів: добирати матеріал, читати, підписуватись і ділитися дописами. Ресурс «Use FluentU» уможливорює перегляд і сортування автентичного відеоматеріалу (пісень, трейлерів, новин) залежно від професійних потреб і рівня знань з іноземної мови. Ресурс також пропонує багато цікавих інструментів для практичного вдосконалення словника та граматичних навичок: інтерактивні субтитри, флешкарти, сети актуального лексичного матеріалу тощо. Слухання професійно-орієнтованих підкастів є також швидким і доступним шляхом удосконалення навичок аудіювання (скажімо, «British Council's Professionals Podcast»). Вони можуть охоплювати різноманітні теми та пропонують вправи, добірку актуального лексичного матеріалу, транскрипти відео та аудіофайли, пов'язані статті й матеріали. Можна переглядати акаунти відомих професіоналів у соціальних мережах і слідкувати за їх дописами.

Участь у міжнародній конференції або вебінарі також стимулюватиме розвиток навичок іншомовного професійного спілкування. Перегляд професійних презентацій англійською мовою (наприклад, на ресурсі «Eventbrite») – ефективний засіб вдосконалення мовних навичок.

Система контролю за результатами самостійного опрацювання може включати: розгляд питань на заняттях, написання рефератів, введення змісту самостійно опрацьованого матеріалу до переліку питань до заліку.

Результатом успішного засвоєння матеріалу має бути:

- розуміння офіційного та неформального професійного спілкування, мети і жанру висловлювання;
- вміння добирати граматичні структури, які чітко відображають значення, редагувати власні та чужі тексти з метою усунення граматичних, пунктуаційних і стилістичних помилок;
- знання словника та ідіоматичних зворотів, що стосуються різних сучасних бізнес-тем і концепцій;
- розуміння динаміки колективної роботи та здатність брати активну участь як член команди;
- створення та проведення презентацій, які підтримують інтерес аудиторії й демонструють професійний підхід (вміння розподіляти навантаження, дотримуватись певного графіку тощо).

Висновки. Отже, мережа Інтернет може бути ефективним засобом навчання англійської мови, популярність і доступність якої лише зростатиме надалі. Саме тому питання практичних аспектів і технологій її застосування в умовах освітнього процесу залишає певний простір для подальшого наукового пошуку.

Список використаної літератури

- Асенин, С. В. (1986). *Мир мультфильма: идеи и образы мультипликационного кино соцстран*. Москва: Искусство.
- Бігич, О. Б. Мультфільм на уроці іноземної мови. *Педагогіка. Современные методы преподавания*. Взято з http://www.rusnauka.com/32_PVMN_2011/Pedagogica/5_97547.doc.htm.
- Богданова, О. *Використання автентичних відеоматеріалів для формування комунікативної та соціокультурної компетенції на уроках англійської мови*. Лінгвокогнітивні та соціокультурні аспекти комунікації: матеріали III міжнародної науково-практичної заочної конференції. Взято з <http://naub.oa.edu.ua/2014/vykorystannya-avtentychnyh-videomaterialiv-dlya-formuvannya-komunikatyvnoji-ta-sotsiokulturnoji-kompetentsiji-na-urokah-anhlijskoji-movy/>.
- Кочкина, З. А. (1995). Что должен слышать и слушать студент при овладении иностранным языком. *Иностранные языки в высшей школе*, 5, 16-28.
- Рябуха, Т. В., & Гостищева, Н. О. (2013). Інформаційно-комунікаційні технології формування навичок аудіювання у студентів спеціальності «Мова і література (англійська)». *Nauk'ja przestrzen Europy: Materiały IX Międzynarodowej naukowi-praktycznej konferencji. Filologiczne nauki: Przemysl. Nauka I studia*, 23, 18-19.
- Сітцева, М. В. (2014). Психологічні особливості мультиплікаційного образу. *Гуманітарний корпус*, 1, 157-160. Київ: Фенікс.

Burton, A. *Creative Multimedia*. Retrieved from <http://alexburtonjournal.blogspot.com/2007/11/documentary-form.html>

FluentU. *English Language and Culture Blo.* Retrieved from <https://www.fluentu.com/blog/english/english-for-professional-purposes/>

Rogov, F. *Lesson Plan: Introducing Documentaries to Your Dtudents*. Retrieved from www.pbs.org/pov.behindthelens/lessonplan1.thp

Oksana Rudych

USE OF THE INTERNET AS A MEANS OF TEACHING ENGLISH

The use of modern information sources is the basic precondition for the formation of the professional competence of the teacher; therefore, the purpose of our work is to outline the peculiarities of the practical use of Internet in the process of studying the English language in order to stimulate interest in further self-development, self-improvement and independent study of the language.

At the initial stage, the use of English-language song content is useful in learning English. It is possible to use also modern animation works; they will help to enrich the socio-cultural component of students and can be an effective means of intellectual, artistic, and moral education.

The use of the Internet in the course of the classroom activities allows the audience to be involved in the selection of materials for processing. Documentary films can also be used while working with an older audience.

Non-gaming filming is rapidly becoming topical today due to a low budget and qualitative development and technology availability.

An effective means of language learning is the Internet network in the process of advanced vocational education since it allows the use of special dictionaries and textbooks that reflect professionally oriented vocabulary.

Listening to professionally-oriented podcasts is also a quick and accessible way of improving listening skills. They can cover a variety of topics and offer exercises, a collection of a current lexical material, transcripts of video and audio files, related articles and materials. Podcasts are popular and new ones appear every day.

The system of control over the results of independent study may include consideration of questions at classes, writing abstracts, including the content of self-processed material in the list of questions to the score.

Thus, the Internet can be an effective means of teaching English, whose popularity and accessibility will only grow in the future. That is why the question of practical aspects and technologies of its application in the educational process leaves a certain space for further scientific research.

Keywords: *modern technologies; English teaching; documentary; animation; the Internet.*

References

Asenin, S. V. (1986). *Mir multfilma: idei i obrazy multiplikatsionnogo kino sotcstran [The world of cartoon: ideas and images of animated cartoons of socialist countries]*. Moscow: Iskusstvo [in Russian].

Bihych, O. B. *Multifilm na urotsi inozemnoi movy [Cartoon at the lesson of a foreign language]*. *Pedagogics. Modern teaching methods*. Retrieved from http://www.rusnauka.com/32_PVMN_2011/Pedagogica/5_97547.doc.htm. [in Ukrainian].

Bohdanova, O. *Vykorystannia avtentychnykh videomaterialiv dlia formuvannia komunikatyvnoi ta sotsiokulturnoi kompetentsii na urokakh anhliiskoi movy [Use of authentic video materials for forming communicative and socio-cultural competence in English lessons]*. *Linhvokohnityvni ta sotsiokulturni aspekty komunikatsii: materialy III mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi zaochnoi konferentsii.* Retrieved

from <http://naub.oa.edu.ua/2014/vykorystannya-avtentychnyh-videomaterialiv-dlya-formuvannya-komunikatyvnoji-ta-sotsiokulturnoji-kompetentsiji-na-urokah-anhlijskoji-movy/> [in Ukrainian].

Burton, A. *Creative Multimedia*. Retrieved from <http://alexburtonjournal.blogspot.com/2007/11/documentary-form.html>

FluentU. *English Language and Culture Blo.* Retrieved from <https://www.fluentu.com/blog/english/english-for-professional-purposes/>

Kochkina, Z. A. (1995). Chto dolzhen slyshat i slushat student pri ovladenii inostrannym iazykom [What a student should hear and listen to when mastering a foreign language]. *Foreign Languages in High School*, 5, 6-28 [in Russian].

Rogov, F. *Lesson Plan: Introducing Documentaries to Your Dtudents*. Retrieved from www.pbs.org/pov.behindthelens/lessonplan1.thp

Riabukha, T. V., & Gostishcheva N. O. Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii formuvannia navychok audiiuvannia u studentiv spetsialnosti "Mova i literatura (anhliiska)" [Information and communication technologies for forming students' listening skills at the specialty "Language and Literature (English)"]. *Naukja przestreny Europy – 2013: Materialy IX Miedzynarodowej naukovi-praktycznej konferencji. Filologiczne nauki: Przemysl. Nauka i studia*, 23, 18-19[in Ukrainian].

Sittseva, M. V. (2014). Psykholohichni osoblyvosti multiplykatsiinoho obrazu [Psychological features of the animated image]. *Humanitarian Corps*, 1, 157-160. Kyiv: Feniks [in Ukrainian].

Одержано 04.03.2019 р.

УДК378.6:61.016:811.161.2]–056.4–057.875

Олена Шевченко, м. Полтава

DOI: 10.33989/2226-4051.2019.20.171681

ORCID: 0000-0002-5829-2048

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У статті розглядаються педагогічні умови підготовки іноземних студентів-медиків у процесі вивчення української мови. Доведено, що саме гуманітарна підготовка є вагомим складовим процесом формування особистості майбутнього лікаря. Кожна з педагогічних умов спрямована на створення навчально-пізнавального середовища, мотивування іноземних студентів до розширення світогляду, формування мотиваційного компонента, удосконалення знань іноземних студентів шляхом використання інноваційних педагогічних технологій, розвиток аналітичних умінь на основі міждисциплінарної інтеграції; організації самоосвітньої діяльності студентів.

Ключові слова: педагогічні умови; гуманітарна підготовка; українська мова; медична освіта; міждисциплінарна інтеграція.